

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України "Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про працевлаштування осіб з інвалідністю"

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

В Україні станом на 01.01.2020 загальна чисельність осіб з інвалідністю становила 2 703 006 у тому числі:

- осіб з інвалідністю першої групи – 222 324 особи;
- осіб з інвалідністю другої групи – 900 774 осіб;
- осіб з інвалідністю третьої групи – 1 416 022 осіб;
- дітей з інвалідністю – 163 886 особи.

Станом на 31.12.2020 (тобто на початок 2021 року) на 90 тис. 331 підприємстві фактично працювало 417 тис. 897 осіб з інвалідністю.

Протягом 2020 року працевлаштовано 11,7 тис. осіб з інвалідністю (у 2018 р. – 13,2 тис., у 2019 р. – 13,8 тис.), з яких 10,8 тис. мали статус безробітного, професійним навчанням було охоплено 2,9 тис. осіб з інвалідністю.

За невиконання нормативу створення робочих місць 2 тис. 454 роботодавці сплатили адміністративно господарські санкції до Державного бюджету України на суму 187 млн. 067,8 тис. гривень.

За даними Національної Асамблеї людей з інвалідністю України, до початку пандемії COVID-19, в Україні працювала лише чверть (25%) дорослих з інвалідністю, а у 2019 році тільки 28% осіб з інвалідністю, які отримували послуги державної служби зайнятості, були працевлаштовані.

До Верховної Ради України подано законопроект реєстр. № 5421, яким пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс) новою статтею 165⁶ "Порушення законодавства про працевлаштування осіб з інвалідністю". Підтримуючи соціальну спрямованість зазначеного законопроекту, необхідно відмітити, що запропонована редакція статті 165⁶ Кодексу не в повній мірі узгоджується з чинними нормами статті 188¹ "Невиконання розпорядження державного або іншого органу про працевлаштування" Кодексу. Крім того запропонована адміністративна відповідальність, як і чинний рівень відповідальності за зазначені правопорушення досить низькі: від 5 до 20 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – це складає лише від 85 грн. до 340 грн., що в свою чергу не є тим розміром штрафів, які в змозі запобігати зазначеним правопорушенням.

Враховуючи вищезазначене, вбачається за необхідне законодавчо закріпити відповідальність посадових осіб підприємств, установ, організацій, фізичних осіб - підприємців, за відмову в укладенні трудового договору або в просуванні по службі, звільнення за ініціативою роботодавця, переведення особи з інвалідністю на іншу роботу без її згоди з мотивів інвалідності, з метою захисту прав та законних інтересів осіб з інвалідністю, а також суттєво підвищити розмір штрафів за зазначені правопорушення.

2. Цілі та завдання законопроекту

Цілі і завдання законопроекту – забезпечення захисту прав на працевлаштування та законних інтересів осіб з інвалідністю.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту акта

Законопроектом пропонується Главу 12 Кодексу України про адміністративні правопорушення доповнити новою статтею 165⁻⁶ "Порушення законодавства про працевлаштування осіб з інвалідністю", якою закріпити адміністративну відповідальність за відмову посадовою особою, яка користується правом приймати на роботу і звільняти з роботи, фізичною особою, яка використовує найману працю, в укладенні трудового договору або в просуванні по службі, звільнення за ініціативою роботодавця, переведення особи з інвалідністю на іншу роботу без її згоди з мотивів інвалідності, за винятком випадків, коли за висновком медико-соціальної експертизи стан його здоров'я перешкоджає виконанню професійних обов'язків, загрожує здоров'ю і безпеці праці інших осіб, або продовження трудової діяльності чи зміна її характеру та обсягу загрожує погіршенню здоров'я осіб з інвалідністю, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до восьмидесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -- тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

На відміну від законопроекту реєстр. № 5421 альтернативним законопроектом пропонується:

- узгодити норми нової статті 165⁻⁵ та чинної статті 188⁻¹ Кодексу;
- внести зміни до статті 188⁻¹ , якими передбачити відповідальність за використання посадовою особою, яка користується правом приймати на роботу і звільняти з роботи, фізичною особою, яка використовує найману працю не за цільовим призначенням наданих з Державного фонду соціального захисту осіб з інвалідністю дотацій, компенсацій, позик, відшкодування витрат на професійну підготовку, підвищення кваліфікації і перепідготовку осіб з інвалідністю, фінансової допомоги;
- підвищити в 10 разів рівень штрафів за зазначенні адміністративні правопорушення - максимально до 3400 грн.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

У даній сфері правового регулювання діють: Конституція України, Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кодекс законів про працю України, закони України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”, „Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні”, „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, „Про засади

запобігання та протидії дискримінації в Україні”, „Про державну службу”.

Реалізація проекту не потребує внесення змін до інших законодавчих актів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту не потребує видатків із Держаного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття Закону

Реалізація Закону сприятиме забезпеченню прав осіб з інвалідністю на працю.

Народний депутат України

Королевська Н.Ю.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Королевська Наталія Юріївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000007FAE280094288F00
Дійсний до: 26.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 128д9/1-2021/157411 від 13.05.2021

505914